

DCW-16080001030400

Seat No. _____

B. Com. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination**August - 2022****Cost Accounting-1**Time : **2:30 Hours**[Total Marks : **70**]

સૂચના : કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1 તા. 31-3-22ના રોજ કરાર નં. 251ને લગતી કરાર ખાતાવહીમાં નોંધોની **17.5**

તારવણી નીચે મુજબ છે : રૂ.

સ્ટોર્સમાંથી પૂરો પાડેલ માલ-સામાન.....25,000

સીધો ખરીદેલ માલ-સામાન..... 1,50,000

મજૂરી.....72,500

સીધા ખર્ચા.....35,000

ફાળવેલ સ્થાપના ખર્ચ37,500

પ્લાન્ટ..... 1,25,000

વેચેલ ભંગાર 5,000

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે :

(1) તા. 31-03-2022ના રોજ ચઢેલ મજૂરી રૂ. 3,750 અને સીધા ખર્ચા રૂ. 6,250 હતા.

(2) રૂ. 7,500ની કિંમતનો પ્લાન્ટ અને રૂ. 10,000ની કિંમતનો માલસામગ્રી આગથી નાશ પામી હતી.

(3) રૂ. 17,500ની કિંમતનો પ્લાન્ટ રૂ. 15,000માં અને રૂ. 7,500ની કિંમતનો માલ રૂ. 10,000માં વેચવામાં આવ્યા હતા.

(4) બિન પ્રમાણિત કામની પડતરમાં માલસામાન રૂ. 8,750, મજૂરી રૂ. 6,250 અને ખર્ચાઓ રૂ. 5,000નો સમાવેશ થાય છે.

(5) તા. 31-3-2022 સુધીનો પ્લાન્ટ પર ઘસારો રૂ. 30,000 હતો.

(6) કરાર આપનાર પાસેથી પ્રમાણિત કામના 80% લેખે રૂ. 3,50,000 રોકડ મળી હતી.

(7) જગ્યા પર માલસામગ્રી રૂ. 15,000ની હતી.

(8) કરાર કિંમત રૂ. 6,25,000 હતી.

(9) રોકડના ધોરણે 2/3 નફો નફા-નુકસાન ખાતે લઈ જાવો.

ઉપરની માહિતી પરથી તા. 31-3-2022ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું કરાર ખાતું, ચાલુ કામ ખાતું અને કરાર આપનારનું ખાતું તૈયાર કરો.

- 2 જેનિશા કન્સ્ટ્રક્શન કંપનીએ તા. 1-4-2021ના રોજ એક બિલ્ડિંગ 17.5
રૂ. 70,00,000ની કિંમતે બાંધવાનો કરાર રાખેલ છે.

વિગત	1-4-2021થી 31-3-2022 સુધીના ખરેખર ખર્ચ રૂ.	1-4-2022થી 31-12-2022 સુધીના અંદાજ ખર્ચ રૂ.
માલ-સામાન	12,00,000	22,00,000
ચૂકવેલ મજૂરી	8,00,000	10,00,000
ચૂકવવાની બાકી મજૂરી	80,000	1,20,000
ખરીદેલ પ્લાન્ટ	6,00,000	-
ચૂકવેલ ખર્ચ	3,00,000	6,00,000
અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	60,000	-
સ્ટોર્સમાંથી પરત કરેલ પ્લાન્ટ (પડતર કિંમત)	2,00,000	4,00,000
હાથ પર માલ-સામાન (સ્થળ પર)	80,000	2,00,000
પ્રમાણિત કામ	32,00,000	પૂરું
બિનપ્રમાણિત કામ	1,00,000	-
મળેલ રોકડ	24,00,000	પૂરી

- (1) કરાર તા. 31-12-2022ના રોજ પૂરો થશે.
(2) પ્લાન્ટ પર 25% લેખે ઘટતી જતી બાકી અનુસાર ઘસારો ગણવાનો છે.
(3) તા. 31-03-2022ના નફામાંથી સામાન્ય નફા-નુકસાન ખાતે લઈ જવાનો
નફો અંદાજ નફાની રીતે લઈ જવાનો છે.
તમારે તા. 31-03-2022ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું કરાર ખાતું તથા અંદાજ નફો
દર્શાવતું કાચું કરાર ખાતું તૈયાર કરવાનું છે.

- 3 સમર્થ મશીન લિ.ના A, B અને C ઉત્પાદન વિભાગો છે અને X અને Y 17.5
સેવા વિભાગો છે. નીચેની વિગતો પરથી (1) પરોક્ષ ખર્ચની ફાળવણી દર્શાવો.

- (2) મજૂર કલાક દર શોધો. રૂ.
ભાડું, વેરા-કર	60,000
પાવર	90,000
મશીનરી ઘસારો	1,50,000
પ્રકાશ માટે વીજળી ખર્ચ	3,000
મકાન ઘસારો	30,000
સામાન્ય ખર્ચ	90,000
પરોક્ષ માલ-સામાન	90,000
પરોક્ષ મજૂરી	60,000

વધારાની માહિતી :

વિગત	ઉત્પાદન વિભાગ			સેવા વિભાગ	
	A	B	C	X	Y
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	1,20,000	60,000	1,14,000	36,000	30,000
સીધી મજૂરી	90,000	90,000	24,000	12,000	24,000
મશીનરી કિંમત	3,60,000	6,00,000	2,40,000	1,50,000	1,50,000
રોકેલ જગ્યા	90,000	60,000	60,000	30,000	60,000
હોર્સ પાવર	300	360	180	30	30
વીજળીના પોઈન્ટ	90	60	60	30	60
મજૂરી કલાક	30,000	30,000	12,000	6,000	12,000

સેવા વિભાગ X અને Yના ખર્ચની ફાળવણીઓ નીચે મુજબ કરવાની છે :

વિગત	A	B	C	X	Y
X વિભાગ	40%	20%	30%	-	10%
Y વિભાગ	30%	30%	40%	-	-

4 પ્રાક્ષી લિ.ના ચોપડામાંથી નીચેની વિગતો મળે છે.

17.5

વિગત	રૂ.
વીજળી પ્રકાશ માટે	3,600
વીમા પ્રીમિયમ	10,800
પગાર દરમાયો	1,08,000
પાવર	24,300
ઘસારો	1,03,500

વધારાની માહિતી :

વિગત	વિભાગ-P	વિભાગ-Q	વિભાગ-R
હોર્સ પાવર	225	135	90
રોકાયેલ જગ્યા (ચો. ફૂટ)	4,500	9,000	4,500
ચંત્ર કલાકો	4,500	13,500	9,000
ચંત્રોની કિંમત (રૂ.)	4,50,000	3,60,000	2,70,000
સેવા વિભાગોના ખર્ચા (રૂ.)	2,700	2,700	1,800
સમારકામ ખર્ચા (રૂ.)	4,500	9,000	4,500
પરોક્ષ માલસામાન (રૂ.)	1,800	2,700	900

તમારે ગણતરી કરવાની છે :

- (1) દરેક વિભાગ માટે શિરોપરી ખર્ચની વસૂલાત માટેના યાંત્રિક દર
- (2) એક જોબ કે જેમાં માલસામાન ખર્ચ રૂ. 900 અને મજૂરી ખર્ચ રૂ. 180 થાય છે અને તે P, Q અને R વિભાગમાંથી અનુક્રમે 4, 10 અને 8 કલાકનો સમય લે છે તો જોબની પડતર શોધો.

- 5 શ્રી સાહિલ લિ.ના કર્મચારી વિભાગની માર્ય, 2022ની વિગતો નીચે મુજબ છે : 17.5
વિગત કામદારોની સંખ્યા

શરૂઆતમાં કામદારોની સંખ્યા	3,135
અંતમાં કામદારોની સંખ્યા	3,465
છૂટા કરેલ કામદારોની સંખ્યા	99
નિવૃત્ત થયેલા કામદારોની સંખ્યા	11
રાજીનામું આપી ગયેલ કામદારોની સંખ્યા	22
ખાલી જગ્યા પર લીધેલા કામદારોની સંખ્યા	66
વિસ્તરણ યોજનાને કારણે માર્ય માસમાં નિમાયેલ કામદારોની સંખ્યા	385

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી ત્રણેય પદ્ધતિ અનુસાર ફેરબદલી દરની ગણતરી કરો.

- 6 એક કામદારને એક કાર્ય પૂરું કરવા માટે 9 કલાક આપવામાં આવે છે, પરંતુ 17.5
તે તે કાર્ય 6 કલાકમાં પૂર્ણ કરે છે. તેને કલાકના રૂ. 12ના દરથી વેતન ચૂકવવામાં
આવે છે. ઉત્પાદનમાં માલસામગ્રીની પડતર રૂ. 64 છે અને પરોક્ષ ખર્ચ પ્રત્યક્ષ
મજૂરીના 150% છે.

નીચેની યોજના મુજબ વસ્તુની કારખાના પડતર શોધો :

(1) હેલ્સી પ્રીમિયમ યોજના, (2) રોવેન પ્રીમિયમ યોજના, (3) કાર્ય વેતન પ્રથા.

- 7 પંથ કંપની લિ. ત્રણ પ્રકારના માલસામાનનો વપરાશ કરે છે, J, K અને L. 17.5
જેની માહિતી નીચે મુજબ છે :

વિગત	કાર્યો માલ		
	J	K	L
માલ મેળવતા લાગતો સમય (અઠવાડિક)	1થી 3	3થી 5	2થી 4
પુનઃવરદી જથ્થો (કિ.ગ્રા.)	25,000	12,500	25,000
એકમમાં માલનો વપરાશ (કિ.ગ્રા.)	20	8	12
કિંમત કિ.ગ્રા. દીઠ (રૂ.)	2.00	6.00	3.00
વરદી સપાટી (કિ.ગ્રા.)	20,000	11,875	?
લઘુતમ જથ્થો (કિ.ગ્રા.)	?	-	5,000

અઠવાડિક ઉત્પાદન 350થી 450 સુધી બદલાતું રહે છે અને સરેરાશ 400 એકમની
આવે છે. તમારે નીચે ગણતરી કરવાની છે :

- (1) Jનો લઘુતમ જથ્થો (2) Jનો સરેરાશ સ્ટોક (3) Kનો ગુરૂતમ જથ્થો
(4) Lની પુનઃવરદી સપાટી (5) Lનો ગુરૂતમ જથ્થો.

- 8 કેશવી લિમિટેડની નીચેની વિગતો પરથી (1) આર્થિક વરદી જથ્થો 17.5
(2) વરદી સપાટી (3) લઘુતમ સપાટી (4) ગુરૂતમ સપાટી અને (5) સરેરાશ
સ્ટોક સપાટી શોધો :

- (1) માલસામાનનો માસિક વપરાશ 9,000 એકમો
(2) વરદી મૂકવાનો ખર્ચ રૂ. 900
(3) એકમદીઠ વાર્ષિક વાહન ખર્ચ રૂ. 135
(4) વરદી સમય 4થી 6 અઠવાડિયા
(5) વધુમાં વધુ વપરાશ અઠવાડિક 675 એકમો
(6) ઓછામાં ઓછો વપરાશ અઠવાડિક 225 એકમો
(7) સરેરાશ વપરાશ અઠવાડિક 450 એકમો.

ENGLISH VERSION

Instruction: Attempt any four questions.

- 1 On 31st March, 2022 details regarding to Contract No. 251 are as follow: (Rs.) **17.5**

Materials issued from stores	25,000
Materials direct purchased.....	1,50,000
Wages	72,500
Direct expenses	35,000
Establishment expenses (distributed)	37,500
Plant	1,25,000
Scrap sold	5,000

Othe details:

- (1) On 31st March, 2022 outstanding wages was Rs. 3,750 and Direct Expenses was Rs. 6,250.
 - (2) Plant cost of Rs. 7,500 and Material cost of Rs. 10,000 were lost by fire.
 - (3) Plant costing of Rs. 17,500 was sold at Rs. 15,000 and Materials costing of Rs. 7,500 was sold at Rs. 10,000.
 - (4) Materials Rs. 8,750, Wages Rs. 6,250 and expenses Rs. 5,000 were included in the const. of work uncertified.
 - (5) Depreciation charged on plant on 31st March, 2022 was Rs. 30,000.
 - (6) Cash received Rs. 3,50,000 at 80% of work Certified from contractee.
 - (7) Materials at site were Rs. 15,000.
 - (8) Contract Price was Rs. 6,25,000.
 - (9) Profit Transferred to profit and loss A/c 2/3rd cash basis.
- From above information prepare Contract Account for the year ended on 31st March, 2022, Work in Progress Account and Contractee Account.

- 2 Jenisha Construction Co. took a Contract to build a building worth Rs. 70,00,000 on Dt. 1-4-2021. Details are as follows: 17.5

Particulars	Actual Expenses From 1-4-21 to 31-3-22 Rs.	Estimated Expenses From 1-4-22 to 31-12-22 Rs.
Materials	12,00,000	22,00,000
Wages Paid	8,00,000	10,00,000
Outstanding Wages	80,000	1,20,000
Plant Purchased	6,00,000	-
Expenses paid	3,00,000	6,00,000
Expenses paid in advance	60,000	-
Plant returns to stores (cost value)	2,00,000	4,00,000
Material on hand (at site)	80,000	2,00,000
Work Certified	32,00,000	Complete
Work uncertified	1,00,000	-
Cash Received	24,00,000	Complete

- (1) Contract will be completed on 31-12-2022.
 (2) Depreciation will be charged on plant at 25% as per reducing balance method.
 (3) Profit will be transferred to profit and loss Account from the profit of 31-03-2022 as per estimated based profit method.

You have to prepare contract Account for the year ended on 31-03-22 and proforma contract Account which shows estimated profit.

- 3 A, B and C are production departments and X and Y are service departments of Samarth Machine Ltd. (1) Show distribution of overheads 17.5
 (2) Calculate Labour Hour Rate from the following details:

Rent and Taxes	Rs. 60,000
Power	Rs. 90,000
Machinery Depreciation	Rs. 1,50,000
Lighting	Rs. 3,000
Building depreciation	Rs. 30,000
General Expenses	Rs. 90,000
Indirect Material	Rs. 90,000
Indirect Labour	Rs. 60,000

Additional Informations:

Particulars	Production Depts.			Service Depts.	
	A	B	C	X	Y
Direct Material	1,20,000	60,000	1,14,000	36,000	30,000
Direct Labour	90,000	90,000	24,000	12,000	24,000
Cost of Machines	3,60,000	6,00,000	2,40,000	1,50,000	1,50,000
Space Occupied	90,000	60,000	60,000	30,000	60,000
Horse Power	300	360	180	30	30
Lighting Point	90	60	60	30	60
Labour Hours	30,000	30,000	12,000	6,000	12,000

Expenses of Service departments are to be distributed as under:

Particulars	A	B	C	X	Y
X Dept.	40%	20%	30%	-	10%
Y Dept.	30%	30%	40%	-	-

- 4 Following details are available from books of Prakshi Ltd. 17.5

Light	3,600
Insurance Premium	10,800
Salary Labour	1,08,000
Power	24,300
Depreciation	1,03,500

Additional Information:

Particulars	Dept.-P	Dept.-Q	Dept.-R
Horse Power	225	135	90
Space Occupied (sq. ft.)	4,500	9,000	4,500
Plant Hours	4,500	13,500	9,000
Plant Value (Rs.)	4,50,000	3,60,000	2,70,000
Expenses of Service Dept. (Rs.)	2,700	2,700	1,800
Repair Expenses (Rs.)	4,500	9,000	4,500
Indirect Material (Rs.)	1,800	2,700	900

You have to Calculate:

- (1) Machine Hour Rate for each department for absorption of overheads.
- (2) In a job, cost of material is Rs. 900 and Labour Rs. 180 and job passes through Dept. P, Q and R for 4, 10 and 8 hours respectively. Find out Cost of the job.
- 5 From the record of Shree Sahil Ltd. following details are available for March, 2022. 17.5

Particulars	No. of Workers
No. of workers at beginning of the month	3,135
No. of workers at end of the month	3,465
No. of employees releaved.....	99
No. of employee retired.....	11
No. of employee resigned	22
No. of employee appointed on existing post.....	66
No. of employees newly appointed due to expansion programme	385

Calculate Labour Turnover Rate by all three methods.

- 6 A worker has been allowed to complete work in 9 hours, but he complete the work in 6 hours. Labour per hour is Rs. 12. If cost of material is Rs. 64 and factory overheads are 150% of direct labour. 17.5

Find out factory cost as per following methods:

- (1) Halsey premium Plan (2) Rowan premium Plan (3) Piece Rate System

- 7 Panth Compnay Ltd. uses three types of materials J, K and L. Following are the information of it. 17.5

Particulars	Material		
	J	K	L
Delivery period (weeks)	1 to 3	3 to 5	2 to 4
Re-order quantity (kg.)	25,000	12,500	25,000
Consumption (kg.)	20	8	12
Price (per kg.) (Rs.)	2.00	6.00	3.00
Ordering level (kg.)	20,000	11,875	?
Minimum quantity (kg.)	?	-	5,000

Weekly production changes between 350 to 450 units, and its average is of 400 units.

Find out the following levels:

- (1) Minimum level of 'J' (2) Average stock of 'J'
 - (3) Maximum level of 'K' (4) Re-ordering level of 'L'
 - (5) Maximum level of 'L'.
- 8 From the following details obtained from Keshavi Ltd. 17.5
- Find out: (1) Economic Ordering Quantity (EOQ) (2) Ordering level (3) Minimum level (4) Maximum level and (5) Average Stock level.
- (1) Monthly Consumption of materials 9,000 units
 - (2) Expenses of placing an order Rs. 900
 - (3) Annual carrying cost per unit Rs. 135
 - (4) Time period for ordering 4 to 6 weeks
 - (5) Weekly maximum consumption 675 units
 - (6) Weekly minimum consumption 225 units
 - (7) Average weekly consumption 450 units.